

Rapport

Hoe denkt Nederland over vuurwerk in 2022?

Opinieonderzoek voor Binnenlands Bestuur
December 2022

Colofon

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2022/234

Datum

december 2022

Opdrachtgever

Binnenlands Bestuur

Auteurs

Asher van der Schelde

Copyright

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

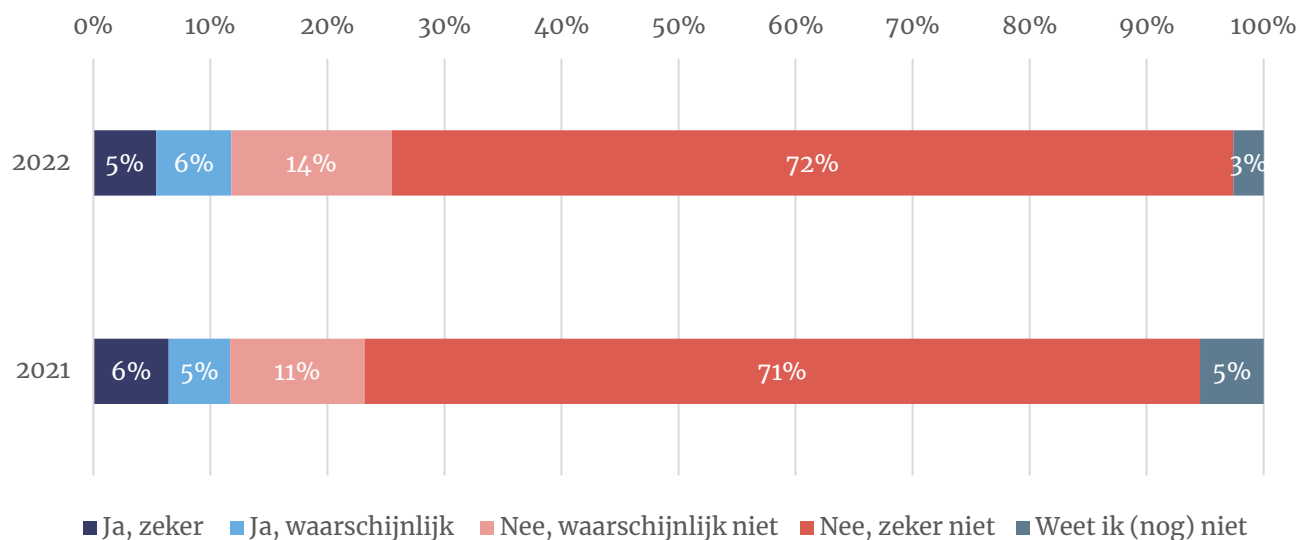
1 Gedrag

1.1 Kleine minderheid van plan vuurwerk af te steken

Net als vorig jaar is slechts een klein deel van de Nederlandse bevolking van plan vuurwerk af te steken deze jaarwisseling. Elf procent (6% zeker, 5% waarschijnlijk) vermoedt dit te gaan doen. Ruim zeven op tien (71%) gaan dit zeker niet doen.

Figuur 2.1: Bent u dit jaar van plan vuurwerk af te gaan steken rond de jaarwisseling?

Basis: gehele steekproef (n=1.125). Data 2021 van voor het afgekondigde verbod.

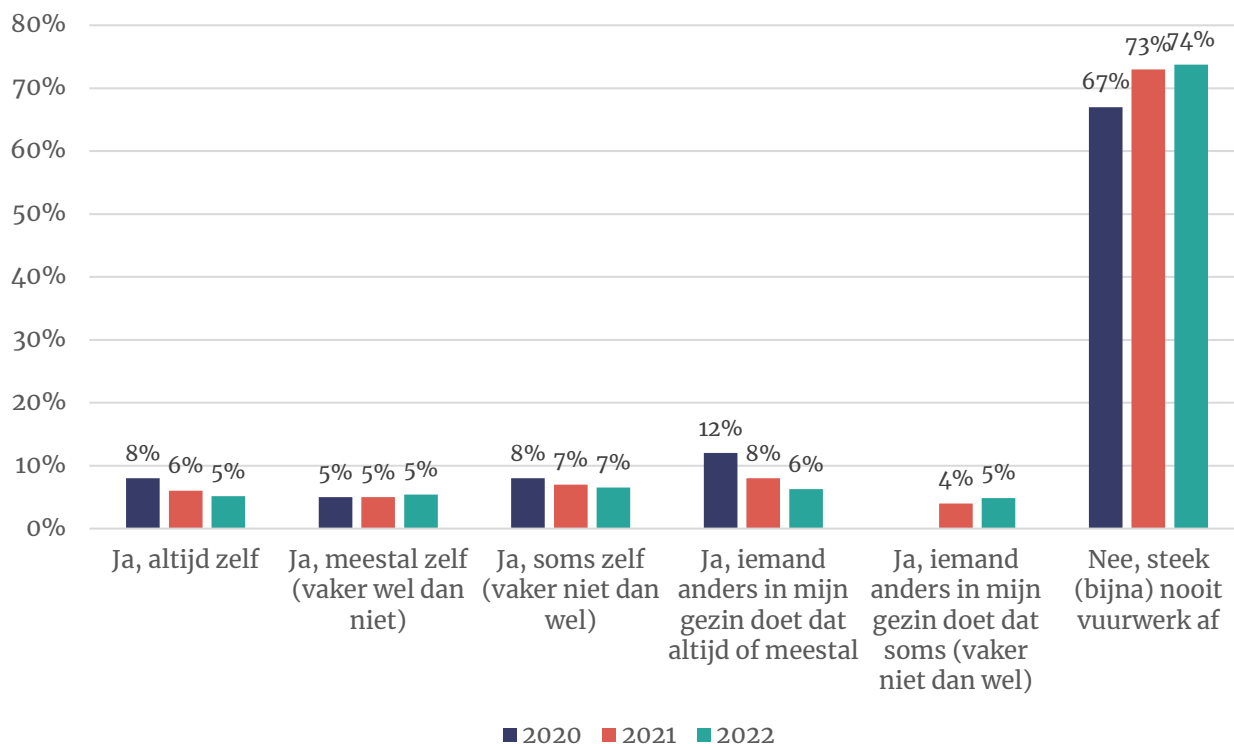

1.2 Driekwart steekt (bijna) nooit vuurwerk af

Driekwart van de Nederlanders (74%) zegt nooit of bijna nooit vuurwerk af te steeken. Dat is stabiel ten opzichte van verleden jaar. Wel betreft het een duidelijke toename ten opzichte van 2020 (67%).

Figuur 2.2: Steekt u zelf of iemand anders in uw huishouden doorgaans vuurwerk af met oud en nieuw?

Basis: gehele steekproef (n=1.125)

1.3 Vuurwerk beduidend populairder in Noord- en Oost-Nederland

Vorig jaar signaleerden we dat het afsteken van vuurwerk sterk regionaal gebonden is. In het oosten en noorden van het land is het afsteken van vuurwerk een stuk gangbaarder dan in de rest van het land. Ook dit jaar is dat het geval. In Noord-Nederland is 17 procent van plan vuurwerk af te steken. Datzelfde geldt voor 15 procent van Oost-Nederland.

Figuur 2.3: Bent u dit jaar van plan vuurwerk af te gaan steken rond de jaarwisseling? (naar regio)

Basis: gehele steekproef (n=1.125). Laten zien: % dat zeker/waarschijnlijk vuurwerk gaat afsteken.

Naar regio	2021	2022
Totaal Nederland	11%	11%
Noord (Groningen, Friesland, Drenthe)	15%	17%
Oost (Overijssel, Gelderland, Flevoland)	17%	15%
Amsterdam, Den Haag, Rotterdam	11%	9%
West, excl. 3 grote steden (Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland)	9%	11%
Zuid (Zeeland, Noord-Brabant, Limburg)	11%	9%

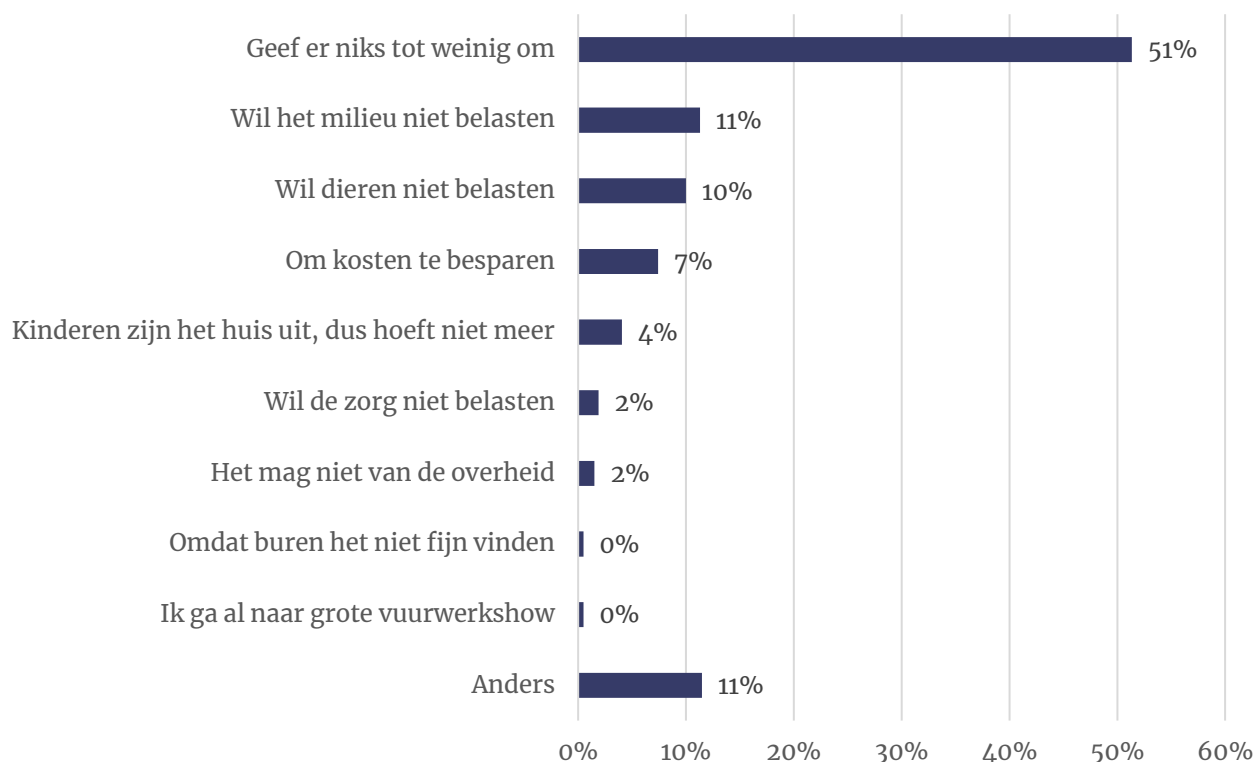

1.4 Belangrijkste reden voor onthoud

Als we Nederlanders vragen waarom zij niet van plan zijn vuurwerk af te steken geeft de helft als belangrijkste reden er simpelweg 'niks tot weinig om te geven'. Ook zeggen sommigen het milieu (11%) of dieren (10%) niet te willen belasten. Zeven procent noemt kostenbesparingen als belangrijkste reden. De categorie 'anders' wordt voornamelijk aangevinkt door mensen die een combinatie van bovengenoemde redenen noemen.

Figuur 2.4: Waarom steekt u dit jaar (waarschijnlijk) geen vuurwerk af?

Basis: is niet van plan om vuurwerk af te steken (n=986).

2 Gemeentelijk beleid

Ten tijde van de dataverzameling voor dit onderzoek (9-12 december) was bekend dat er in twaalf gemeenten (Amsterdam, Rotterdam, Schiedam, Haarlem, Bloemendaal, Heemstede, Apeldoorn, Nijmegen, Heumen, Mook en Middelaar, Soest en Utrechtse Heuvelrug) een algeheel vuurwerkverbod geldt. In deze gemeenten is alleen het zogeheten fop- en schertsvuurwerk, zoals sterretjes en knalerwten, toegestaan.

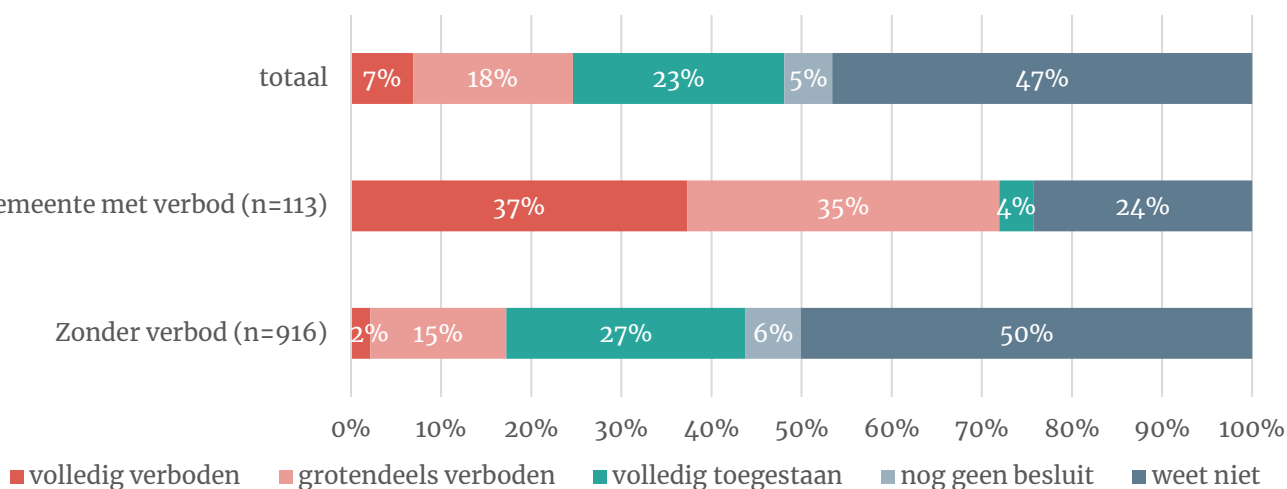
In veel andere gemeenten zijn vuurwerkvrije zones, maar geldt geen algemeen verbod.

2.1 Meesten op de hoogte van gemeentelijk verbod

Inwoners van de twaalf gemeenten met een algeheel verbod weten doorgaans dat hier sprake van is. Ruim een derde (37%) zegt dat het volledig verboden is terwijl 35 procent denkt dat het grotendeels verboden is. Voor beide antwoorden valt wat te zeggen omdat de gemeenten reppen over een algeheel verbod maar fop- en schertsvuurwerk wel toestaan. Een kwart (24%) van de inwoners uit deze gemeenten zegt het niet te weten terwijl vier procent denkt dat het is toegestaan om vuurwerk af te steken.

Inwoners van gemeenten zonder verbod zeggen niet vaak (in 17% van de gevallen wel) dat er sprake is van een verbod. De helft heeft geen idee.

Figuur 3.1: Weet u wat er deze jaarwisseling mag en niet mag in uw gemeente, als het gaat om het afsteken van vuurwerk? Basis: gehele steekproef (n=1.125).

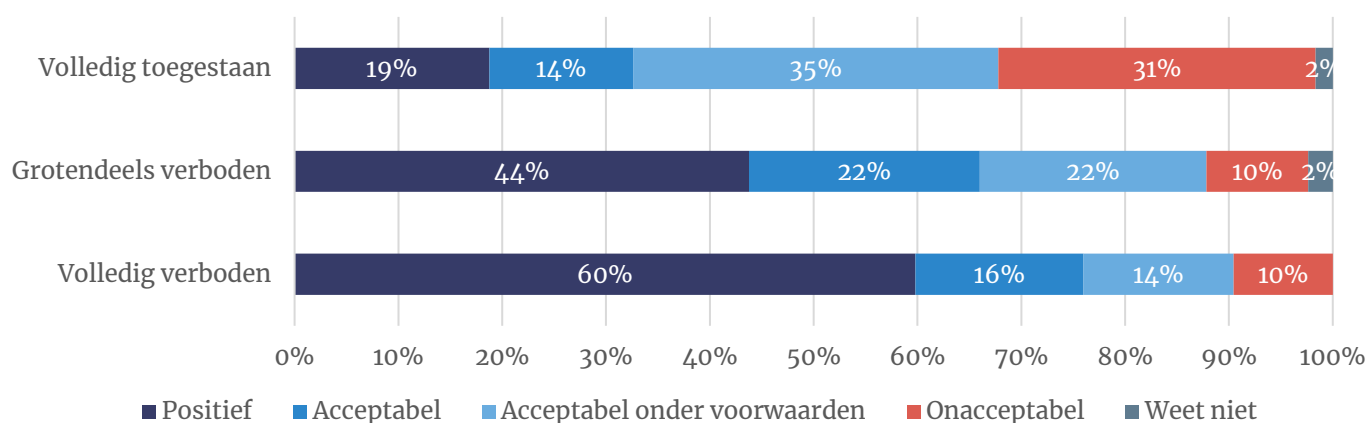

2.2 Hoe strenger het verbod, hoe positiever de bevolking

Nederlanders die denken dat het afsteken van vuurwerk volledig is verboden in hun gemeente zijn hier doorgaans positief (60%) over. Nog eens 30 procent noemt het acceptabel, al dan niet onder voorwaarden. Slechts een tiende vindt het volledige verbod onacceptabel.

Nederlanders die in de veronderstelling verkeren dat het afsteken van vuurwerk in hun gemeente volledig is toegestaan zijn hier een stuk minder tevreden over. Een op vijf (19%) is positief. De helft (49%) noemt het acceptabel (onder voorwaarden), terwijl drie op tien het toestaan onacceptabel vinden.

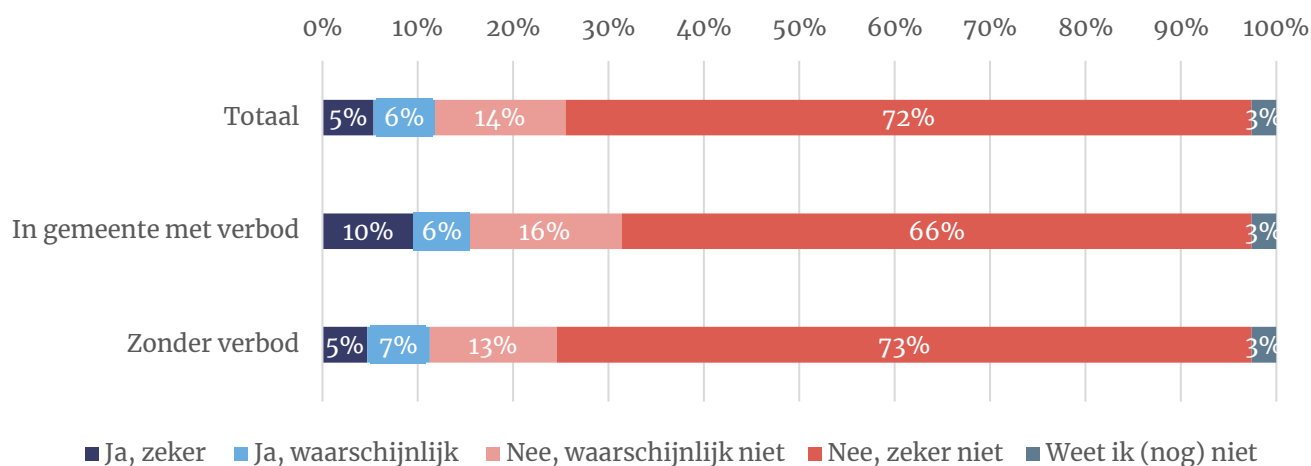
Figuur 3.2: U denkt dus dat in uw gemeente vuurwerk afsteken verboden/gedeeltelijk verboden/toegestaan is. In hoeverre bent u daar positief over, vindt u dat acceptabel, acceptabel onder voorwaarden of onacceptabel? Basis: heeft idee over regelgeving in eigen gemeente (n=593)

2.3 Maar, meer animo voor afsteken in gemeente mét verbod...

Toch zien we dat inwoners van gemeenten met een verbod vaker voornemens zijn vuurwerk af te steken. Tien procent van deze populatie gaat zeker vuurwerk afsteken tegenover vijf procent van de bevolking van de gemeenten zonder verbod.

Figuur 3.3: Bent u dit jaar van plan vuurwerk af te gaan steken rond de jaarwisseling? (naar regelgeving in gemeente) Basis: gehele steekproef (n=1.125).

2.4 ...vanwege relatief jonge bevolking

Dit roept de vraag op of een verbod op vuurwerk averechts werkt. Dat is echter niet het geval.

Ten eerste zijn de gemeenten met een verbod vaak grote gemeenten. Dit zijn doorgaans gemeenten met veel jongeren, en jongeren (18-34 jaar: 16 procent) zijn veel vaker van plan vuurwerk af dan ouderen (65+: 1 procent).

Onderstaande tabel laat zien dat jongeren (tot 34 jaar) in gemeenten met een verbod even vaak van plan zijn om vuurwerk af te steken dan jongeren uit andere gemeenten.

Daarnaast is het zo dat deze gemeenten over zijn gegaan tot een verbod omdat het afsteken van vuurwerk hier eerder overlast opleverde.

Figuur 3.4: Bent u dit jaar van plan vuurwerk af te gaan steken rond de jaarwisseling?

Basis: Nederlanders onder de 35 (n=193).

	Totaal	In gemeente met verbod	Zonder verbod
Zeker/waarschijnlijk	16%	18%	16%
Zeker/waarschijnlijk niet	79%	75%	80%
Weet niet	5%	8%	4%

3 Opvattingen

3.1 Twee op drie willen particulier verbod

Het draagvlak voor een verbod op het afsteken van vuurwerk door particulieren is sinds 2015 sterk gestegen. Destijds was de helft (49%) van de bevolking voor een verbod. Inmiddels is dat 65 procent. De afgelopen twee jaar is het draagvlak niet verder gestegen. Dat geldt ook voor het deel van de Nederlanders (67%) dat pleit voor een centrale vuurwerkshow en het deel dat het afsteken van vuurwerk (42%) als een mooie traditie ziet.

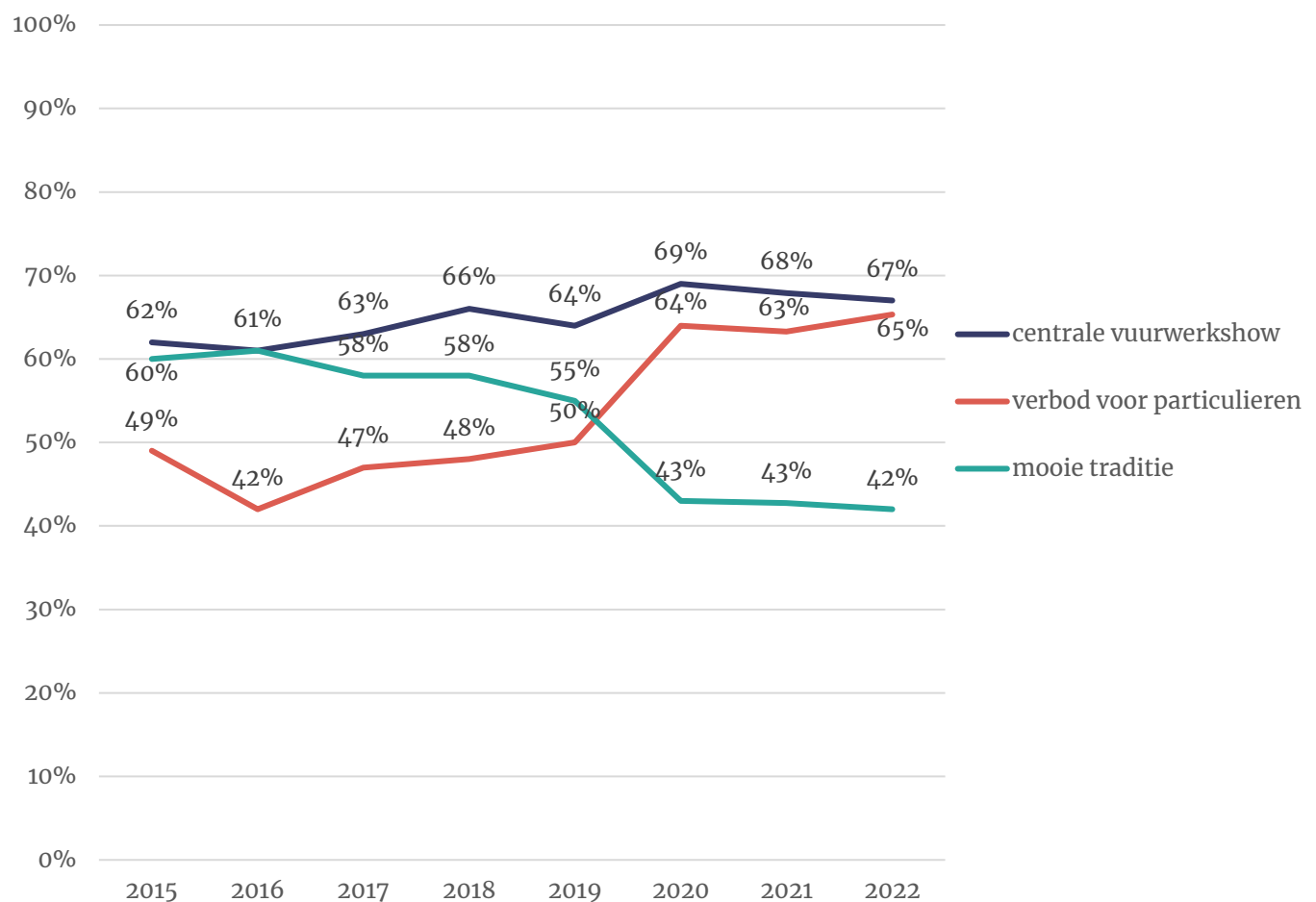
Figuur 4.1: in hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

De gemeente moet bij de jaarwisseling op een centrale plaats een professionele vuurwerkshow organiseren.

Het afsteken van vuurwerk door particulieren moet helemaal worden verboden.

Het afsteken van vuurwerk is een mooie traditie die we in stand moeten houden.

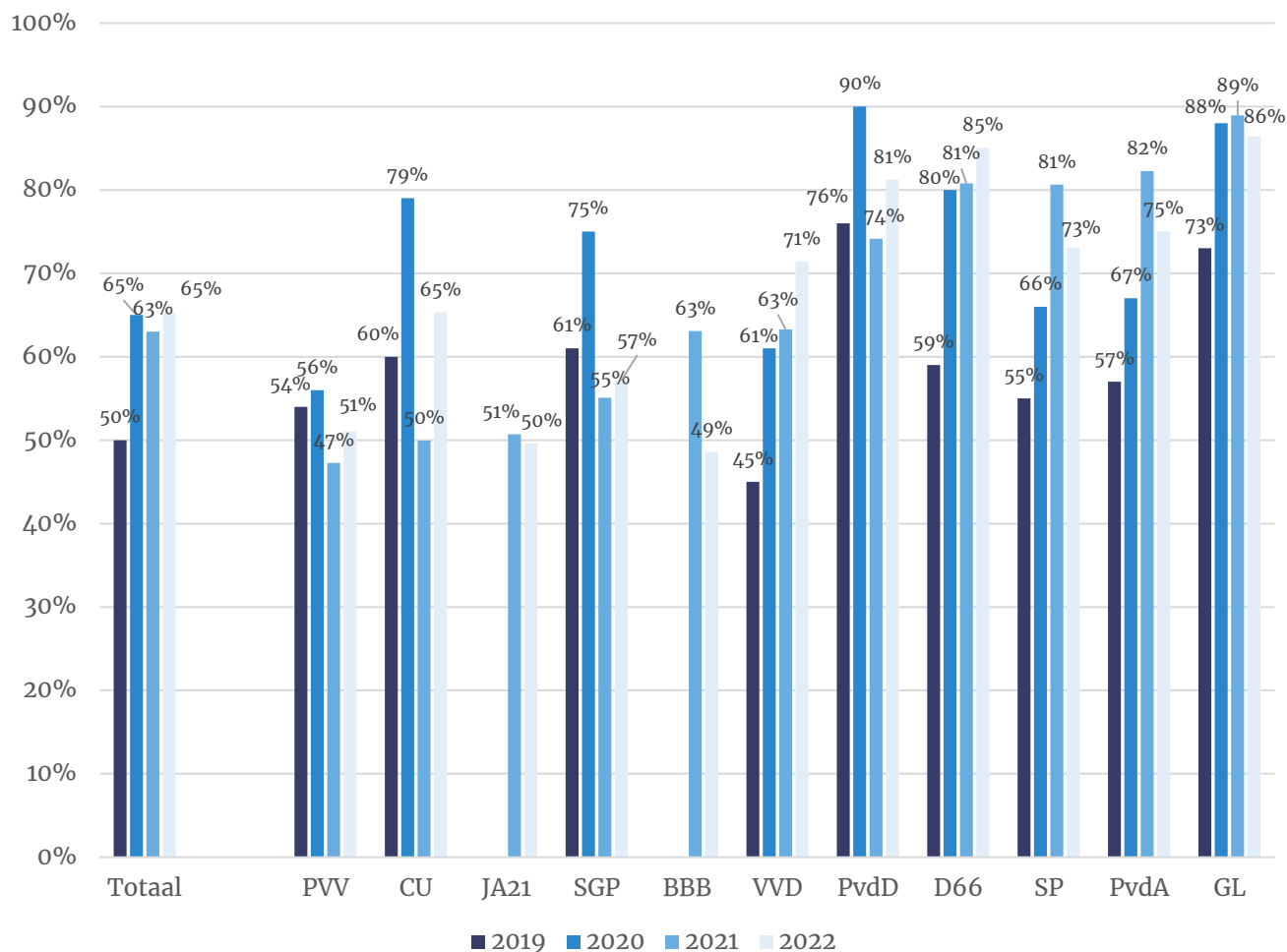
Basis: gehele steekproef (n=1.125).

3.2 Naar politieke voorkeur

Net als in de voorgaande jaren zien we dat steun voor een algeheel verbod het grootst is in de links-progressieve hoek (hier Partij voor de Dieren, D66, SP, PvdA en GroenLinks). Ook onder VVD-kiezers zien we relatief veel steun en dit neemt duidelijk toe (van 45 naar 71%).

Figuur 4.2: Het afsteken van vuurwerk door particulieren moet helemaal worden verboden, naar (huidige) politieke voorkeur. Basis: gehele steekproef (n=1.125). percentage helemaal mee eens en mee eens.

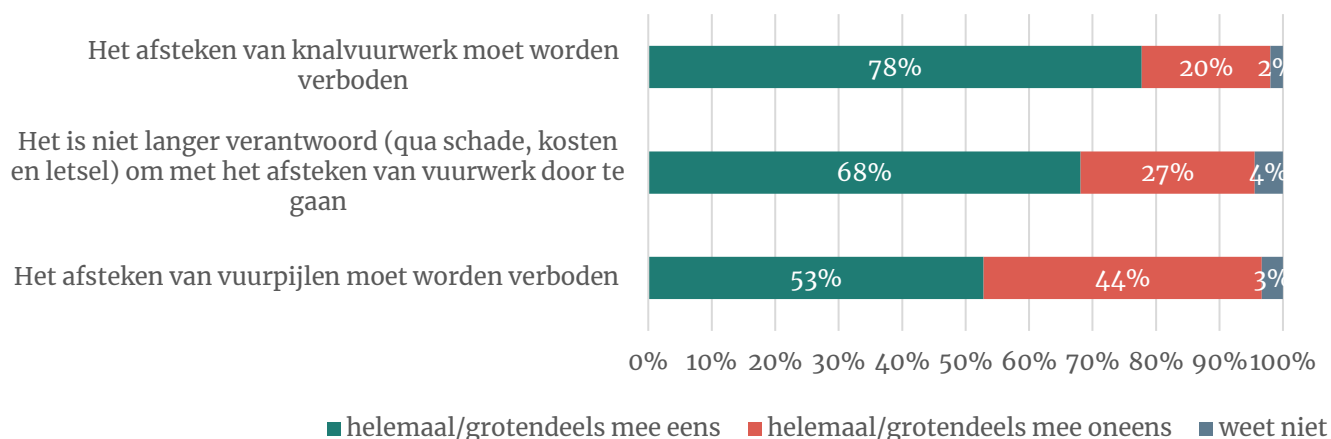
3.3 Vooral draagvlak voor verbod op knalvuurwerk

Nederlanders hebben beduidend meer moeite met knal- dan siervuurwerk. Vier op vijf (78%) zijn voor een verbod op eerstgenoemde variant terwijl de meningen verdeeld zijn (53% voor, 44% tegen) over een verbod op vuurpijlen.

Zeven op tien (68%) vinden het niet langer verantwoord om met het afsteken van vuurwerk door te gaan vanwege de schade, kosten en letsel.

Figuur 4.1: in hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

Basis: gehele steekproef (n=1.125).

3.4 Voorstanders vuurwerk: traditie moet worden behouden

Aan alle respondenten stelden we de volgende vraag: “Kunt u omschrijven wat uw mening over het afsteken van vuurwerk met oud & nieuw is?” Voorstanders zijn dikwijls gehecht aan de **traditie** en vinden dat het er ‘nu eenmaal bij hoort’. Een deel van de voorstanders verbindt **specifieke voorwaarden** aan het toelaten van vuurwerk zoals het soort vuurwerk (doorgaans sier) en het moment waarop het gebeurt (alleen rondom de jaarwisseling).

“Dat hoort erbij en moet blijven maar beperken tot alleen de jaarwisseling zelf.”

“Een leuke traditie die moet blijven bestaan. Er gaan al zoveel tradities verloren.”

“Het hoort erbij, geeft het een speciaal tintje. Zolang het zorgvuldig en veilig is.”

“Is een traditie. Hoe meer de overheid er tegenin gaat hoe meer het leeft en wordt afgestoken. De betutteling vanuit de overheid is veels te groot.”

“Als het alleen met oud en nieuw is geen probleem mee, de rest van het jaar hard aanpakken.”

“Geen knalvuurwerk maar wel sier.”

“Gewoon normaal vuurwerk (sier) moet kunnen....de knalleen hoeven van mij absoluut niet.”

3.5 Tegenstanders vuurwerk: berokkent te veel schade

Tegenstanders van vuurwerk vinden dat het te veel schade berokkent aan het **milieu**, aan het welzijn en de gezondheid van **mens** en **dier**, en aan de **leefomgeving**. Ook zijn veel tegenstanders van mening dat het een **geld verspillende** bezigheid is.

“Het is slecht voor het milieu, een drama voor de huisdieren, geeft veel vernieling en onrust.”

“Daarnaast wordt het ook gebruikt als wapen door sommige groepen.”

“Ik begrijp dat het er mooi uitziet, dat vind ik zelf ook, maar het geluid, afval en gevaar ervan is het niet waard. Het is slecht voor het milieu, mensen raken elk jaar gewond of erger, en dieren raken gedesoriënteerd. Er zijn andere manieren om het nieuwe jaar en het samenzijn te vieren.”

“Milieu vervuilend, geldverspilling, belastend voor zorg en dieren.”

“Geldverspilling en het leidt tot veel schade aan andermans eigendommen en de leefomgeving.”

“Laten we al dat geld in de sociaal zwakkeren steken.”

“Milieu belastend, schadelijk voor de gezondheid, jaarlijks te veel ongelukken.”

“Vervuilend, slecht voor de dieren, risico van ongelukken en te gebruiken als explosief.”

4 Onderzoeksverantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdagmiddag 9 tot maandagochtend 12 december 2022. Er werkten in totaal 1.125 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek. Het grootste deel hiervan is afkomstig uit het I&O Research Panel en 70 respondenten vulden de vragenlijst in via het panel van PanelClix.

Weging en marges

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van $n=2.000$ en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 2,2 procent.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). Het I&O Research Panel werkt met een spaarprogramma, waarbij deelnemers punten sparen afhankelijk van de lengte en complexiteit van de vragenlijst. Deze punten kunnen later worden ingewisseld voor Bol.com-tegoed of een donatie aan een goed doel.

I&O Research

I&O Research is het grootste onderzoeksbureau voor overheid en non-profit (volgens de MarktOnderzoeksAssociatie, MOA, 2021). Het is onze missie bij te dragen aan beter onderbouwde keuzes van onze klanten, op basis van onderzoek en advies. Wij werken voor overheids- en non-profitorganisaties.

I&O Research heeft vestigingen in Amsterdam en Enschede.

I&O Research is lid van de MarktOnderzoeksAssociatie (MOA), maakt deel uit van de Research Keurmerk Groep en onderschrijft de internationale ICC/ESOMAR-gedragscode voor markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. I&O Research is ISO 9001-, ISO 20252-, ISO 27001-, ISO 27701- en NEN-5710 gecertificeerd. Het online onderzoekspanel (I&O Research Panel) is ISO 20252-Annex A gecertificeerd. Dit is de norm voor online en offline access panels.

